

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Güvenlik ve İstihbarat Genel Müdür Yardımcılığı

7/1176

Sayı : B.06.0.GİGY.0.0-026.21 -2011/6610705
Konu : Soru önergesi

14 Aralık 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 22 Kasım 2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-30633 sayılı yazıları

Mersin Milletvekili Sayın İsa Gök'ün yönelttiği 7/1176 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 2 sayfa

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN İSA GÖK'ÜN 7/1176
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

İncirlik Hava Üssü'ne ABD tarafından konuşlandırılan 4 predatorun kullanımı ile ilgili çok sayıda belirsizlik ortaya çıkmıştır. Predatorlardan alınan görüntülerin Türkiye'de ortak bir birim tarafından gerçek zamanlı olarak paylaşılacağı ve güzergâhın da tümüyle bizim askeri yetkililerimizce belirleneceği şeklinde tarafınızca öne sürülen açıklamalardan sonra ABD yetkililerinin değerlendirmeleri kuşkulu noktaları daha da artırmıştır.

Amerikan UPI Ajansı özel haberinde Obama yönetiminin yumuşak güç savaş stratejisinin en önemli unsuru olarak görülen predatorların İncirlik'e konuşlandırılmasının Amerikan işgal birliklerinin Irak'tan çekilmesi programı çerçevesinde ABD yönetimince düşünüldüğünü yazmıştır.

Basında yer alan haberlere göre predatorların kontrol ünitesinde Türk personelin görev yapmasına izin verilmeyeceği, ABD'nin istediği gibi hareket edeceği ve Türk yetkilileri devre dışı bırakacağı ifade edilmektedir.

Buna göre;

- 1 - Predatorlar, Amerikan Hava Kuvvetleri'nin merkezi Nevada'da bulunan Keşif Filosu'na bağlı olması nedeniyle bu araçlara ABD personeli dışındaki kişilerin kumanda etmesi yönündeki hukuki engel nasıl aşılmıştır?
- 2- Predatorların komuta ve kontrol sisteminde Türk askerî birimleri görevlendirilecek midir?
- 3- Predatorların en önemli özelliklerinden biri radara yakalanmaması olduğuna göre Türk Hava Kuvvetleri radarları tarafından izlenememesi, dolayısıyla tamamen kontrol dışı hareket etmesi anlamını taşımaz mı?
- 4- Predatorlar İncirlik'ten kalktıktan sonra doğrudan ABD Nevada'dan yönetileceğine ve radarlara yakalanmayacağına göre PKK ile mücadele amacının dışında, üçüncü ülkelere karşı kullanılmasını engelleyecek bir kontrol mekanizması var mıdır?
- 5- Predatorlardan elde edilen bilginin gerçek zamanlı olarak paylaşımını teknik olarak doğrulamak, verilen görüntülerin filtrelendiğini ya da işlenmediğini teyid etmek nasıl mümkün olacaktır?
- 6- Radarlara yakalanmadığı için bu araçların nereye gittiği, TSK'nın kritik birimlerini gözetleyip gözetlemediği takip edilemeyeceğine göre 22 Kasım'da devreye girecek olan predatorların faaliyet alanlarını sınırlayan ne gibi anlaşmalar yapılmıştır?
- 7- Pakistan Hükümeti. Şemsi ve Şükrü Hava Üslerine predatorların konuşlanmasını kabul ederken ABD yönetimiyle "güzergâh belirleme" ve "gerçek zamanlı bilgi paylaşımı" anlaşması yapmıştı. Ancak ABD tarafının predatorları istediği tarafa yönlendirmesinin ve çok sayıda sivil saldırı hedefi yapmasının önüne geçememiş, uğraştığı halde sözkonusu üsleri kapatamamıştır. Böyle bir durumla karşılaşmamak için ne gibi önlemler alınmıştır?

YANIT:

Türkiye PKK'ya yönelik mücadelesinde ABD ile yakın işbirliği içinde bulunmaktadır. Farklı şekillerde sürdürülen bu işbirliğinin önemli bir boyutunu istihbarat işbirliği teşkil etmektedir. ABD'nin 2007 yılından bu yana en üst siyasi düzeyde aldığı karar çerçevesinde ülkemize PKK'yla mücadele alanında sağladığı istihbarat desteği bu bakımdan özel önem arz etmektedir. ABD'ye ait insansız hava araçları, (İHA) bu bağlamda kuzey Irak üzerinde bizim talep ve önceliklerimiz doğrultusunda istihbarat toplamaktadır.

Bugüne kadar Irak'ta konuşlu İHA'lar tarafından sağlanan sözkonusu destek ABD'nin Irak'taki askeri varlığını geri çekmesine bağlı olarak, 23 Kasım 2011 tarihi itibarıyla İncirlik'ten sağlanmaktadır. Bu amaçla, ABD ve Türkiye arasında bir Mutabakat Muhtırası imzalanmıştır.

İncirlik'te bu çerçevede ABD'ye ait dört adet silahsız İHA konuşlandırılmış durumdadır. İHA'lar münhasıran PKK'yla mücadeleye yönelik olarak kullanılmaktadır. Kuzey Irak'ta hangi bölgelerde istihbarat toplayacağı Türk makamlarının talebiyle belirlenmektedir. İHA'ların kuzey Irak'a intikal ederken Türkiye hava sahasında izleyecekleri rota, olağanüstü durumlarda takip edecekleri güzergah dahil olmak üzere, önceden tespit edilmiştir. Sözkonusu hava araçlarının toplayacağı görüntüler gerçek zamanlı olarak Türk askeri makamlarının da hazır bulunduğu merkezde izlenmektedir. Dolayısıyla, İHA'ların amaçları dışında kullanılmaları veya bilgimiz dışında herhangi bir görüntü toplamaları fiilen mümkün değildir. İHA'ların İncirlik'ten kalkış ve İncirlik'e iniş izinleri Türk makamlarının kontrol ve onayına tabidir. Ayrıca, İHA'ların seyirleri radarlar tarafından izlenmektedir.